

30ปีประวัติศาสตร์เดือนตุลา

คลิกชมภาพประกอบ

สฤณา ประยุดศษ

6 ตุลาคมปีนี้ แตกต่างกว่าทุกปีที่ผ่านมา เพราะเป็นวาระครบรอบ 30 ปีที่เกิดเหตุการณ์ตั้งแต่ปี 2519 เป็นต้นมา

เป็นระยะเวลาานานมิใช่น้อย เท่ากับช่วงอายุของคนรุ่นๆ หนึ่ง กระนั้นเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ 6 ตุลา 2519 ก็ยังไม่ได้รับการชำระหาความแท้จริงถูกต้องมาจนถึงทุกวันนี้

แม้ปีที่ผ่านมา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเครือข่ายเดือนตุลา พยายามรณรงค์ ผลักดัน ไปจนถึงการเรียกร้องให้รัฐบาลจัดการกับปัญหาคาใจประเด็นนี้ โดยเฉพาะการสืบสวนสอบสวนหาผู้บงการ สั่งข่านักศึกษาประชาชน แต่ก็ยังไม่มื่ออะไรเกิดขึ้นจวบจนผ่านมาถึง 30 ปี

และปีนี้ เมื่อบังเกิดเหตุการณ์หลายเหตุการณ์ ทั้งปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้ และ การปฏิรูปของคณะกรรมการปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.)

ฉะนั้น "มทกรรมงานเดือนตุลา" เพื่อร่วมรำลึกประวัติศาสตร์ส่วนเสี้ยวของประเทศไทยปีนี้ คณะกรรมการจัดงาน จึงมีคำขวัญการจัดงาน ว่า

"ถ้าไม่มีเสรีภาพ ภราดรภาพ และ ความเสมอภาค ไม่ต้องชำระประวัติศาสตร์เดือนตุลา"

จะเป็นด้วยเหตุใด? ทำไม? ประวัติศาสตร์เดือนตุลาคม จึงยากเย็นนักที่จะได้รับการชำระหาความถูกต้องและคนทำผิด

"อาจารย์ชาญวิทย์ เกษตรศิริ" อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปัจจุบันเป็นเลขาธิการมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ กล่าวไว้ในบทความ ว่า

"ในบทความซึ่งอาจจะดีที่สุดในเรื่อง "การรัฐประหาร 6 ตุลาคม 2519" โดยศาสตราจารย์เบเนดิก แอนเดอร์สัน กล่าวไว้ว่า โดยตัวของมันเองแล้วการรัฐประหาร 6 ตุลา ก็ไม่ใช่เรื่องใหม่ในประวัติศาสตร์การเมืองไทย ไม่ว่าจะในสมัยใหม่หรือสมัยเก่า เพราะเคยมีรัฐประหารหรือความพยายามที่จะทำรัฐประหารมาแล้วครั้งแล้วครั้งเล่า (นับแต่การปฏิวัติ 2475) ดังนั้น ทั้งนักวิชาการและนักหนังสือพิมพ์ (ตะวันตก) ต่างก็ลงความเห็นว่ "การรัฐประหาร 6 ตุลา" เป็นเรื่อง "ธรรมดาๆ" ของการเมืองไทย และเป็นการกลับไปสู่

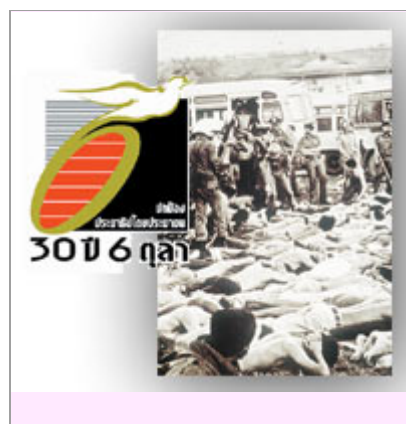
"สภาพปกติ" หลังจากที่หลงระเริงอยู่กับ "ประชาธิปไตย" เสีย 3 ปี"

6 ตุลาคม 2519 จะเป็น "เรื่องธรรมดาๆ" ของการเมืองไทยเช่นที่ เบเนดิก แอนเดอร์สัน กล่าวไว้หรืออย่างไรก็แล้วแต่ การทำเรื่องนี้ให้กระจ่างแจ้งก็ถือเป็นหน้าที่หนึ่งที่ผู้บริหารหรือรัฐบาลต้องทำเพื่อประชาชนในชาติ

เพราะเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 ทำให้เกิดอะไรต่ออะไรมากมายตามมาถึงในปัจจุบัน โดยเฉพาะด้านการเมืองของไทย

และคณะกรรมการเครือข่ายเดือนตุลาเอง ยังยึดถือว่ การทำหน้าที่ ผลักดันให้รัฐบาลชำระประวัติศาสตร์ หาคคนบงการ คนทำผิด เป็นหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้สำเร็จ ดังที่ "วิภา ดาวมณี" เครือข่ายเดือนตุลาบอกว่

"นอกจากการเรียกร้องและผลักดันให้รัฐบาลชำระประวัติศาสตร์เดือนตุลา หาคคนสั่งการหรือคนทำผิดมาลงโทษแล้ว การจัดงานเดือนตุลาอีกเหตุผลหนึ่ง คือ ใช้ออกสนธิ์หรือพื้นให้คนรุ่นหลังรู้ว่า เหตุการณ์ 6 ตุลา 19 คืออะไร"

อาศัยโอกาสเช่น วิชา ดาวมณี ว่า คนรุ่นใหม่อาจยังไม่รู้ว่าเหตุการณ์ 6 ตุลา คืออะไร?

คำสรุปเหตุการณ์ 6 ตุลา 19 ของ "ธงชัย วินิจจะกุล" ที่กระซิบเป็นคำตอมนให้กับคนรุ่นหลังที่ยังไม่รู้

ดร.ธงชัย อดีตผู้อำนวยการศึกษาในสมัยนั้น ปัจจุบันเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน เล่าว่า เมื่อเวลาประมาณ 2 นาฬิกาของวันที่ 6 ตุลาคม ตำรวจกับกองกำลังติดอาวุธและกำลังพลฝ่ายขวา ได้เคลื่อนเข้าปิดล้อม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งมีผู้คนจำนวน 4,000-5,000 คน ชุมนุมอยู่ตลอดคืน ประท้วงการกลับมาของจอมพลถนอม กิตติขจร ซึ่งถูกประชาชนลุกฮือขับไล่ออกจากประเทศไปเมื่อ 3 ปีก่อน (การปฏิวัติ 14 ตุลาคม 2516)

หลังการเข้าปิดล้อม ได้ยินเสียงปืนเป็นระยะๆ มีการประชิดเข้าไปตามตึกของมหาวิทยาลัย ราตรีนั้นเต็มไปด้วยความตึงเครียด เพราะก่อนหน้านั้นนักกิจกรรมการเมือง 2 คน (พนักงานไฟฟ้านครปฐม) ถูกทำลายชีวิตและจับแขวนคอ (ในขณะที่กำลังปิดโปสเตอร์ประท้วงการกลับมาของจอมพลถนอม กิตติขจร)

หลังการทำลายชีวิตดังกล่าวที่นครปฐม ได้มีการแสดงละครการเมืองของนักศึกษาล้อเลียนการกลับมาของจอมพลถนอม (บวชเป็นเณรมาจากสิงคโปร์ แล้วก็เข้าไปบวชเป็นพระอย่างเร่งรีบที่วัดบวรนิเวศฯ) ล้อเลียนการแขวนคอกนักกิจกรรม

การแสดงมี ณ บริเวณลานโพธิ์ มธ. หน่วยโฆษณาชวนเชื่อของทหาร (วิทยุยานเกราะและเครือข่ายวิทยุเสรี) และ น.ส.พ.(ดาวสยาม) ได้นำฟิล์มรูปการแสดงละครไปตกแต่ง แล้วอัดรูปขยายพิมพ์เผยแพร่ กล่าวหา และปลุกปั่นว่านักศึกษา "หมิ่นพระบรมเดชานุภาพ" โดยที่นักศึกษาไม่ได้รับโอกาสที่จะแก้ช้อกล่าวหาแต่ประการใด

เมื่อเวลาประมาณ 05.30 น. ตำรวจและกองกำลังติดอาวุธก็ยิงระเบิดเข้าไปกลางฝูงชนเป็นผลให้มีคนตายทันที 4 ศพ และบาดเจ็บหลายสิบ

จากระเบิดลูกนั้น เป็นจุดเริ่มต้นของการใช้อาวุธสงครามร้ายแรงทำลายชีวิตนักศึกษาและประชาชนเป็นเวลาหลายชั่วโมง มีทั้งการยิงจรวด (ที่ใช้ต่อต้านรถถัง) เข้าไปตามตึกต่างๆ ของมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาและประชาชนหลบซ่อนอยู่

ฝูงชนฝ่ายขวา (รวมทั้งมือปืนรับจ้าง) ที่ได้รับการจัดตั้งและปลุกกระดมไว้อย่างดีแล้วบุกเข้าไปในมหาวิทยาลัย บ้างลากนักศึกษาออกมาทุบตีจนตาย บ้างใช้ฟ้ารัดคอกนักศึกษาลากไปตามสนาม บ้างนำนักศึกษาไปแขวนคอที่ต้นมะขามสนามหลวงด้านหน้าพระบรมมหาราชวัง

ที่ทางหน้ากระทรวงยุติธรรมมีการจับร่าง 3 ร่างเอาน้ำมันราด เอาไฟจุดเผา การทำลายชีวิตและร่างกายอย่างโหดเหี้ยมทารุณ

วันนั้นวันที่ 6 ตุลา เป็นวันพุธ เป็นวันมหาวิปโยค "ที่ไทยฆ่าไทย" เป็นวันที่มืดมิดที่สุดวันหนึ่งในประวัติศาสตร์การเมืองไทย ครั้นถึง 18 นาฬิกาเย็นวันนั้น คณะทหารก็ประกาศยึดอำนาจ (ทางการแถลงว่าในวันนั้นมีผู้เสียชีวิตประมาณ 40 คน บาดเจ็บเป็นร้อย และถูกจับกุมไป 3,000 คน แต่เชื่อกันว่าจำนวนผู้เสียชีวิต บาดเจ็บ รวมทั้งสูญหายน่าจะสูงกว่าที่ทางการแถลง)

อาจารย์ธงชัยบอกว่ากล่าวโดยย่อ 6 ตุลา (2519) ก็คือวันที่มีการรัฐประหาร นำการเมืองไทยกลับไปสู่การปกครองโดยคณะทหารอีกครั้งหนึ่ง (แต่มีนายกรัฐมนตรีมาจากข้าราชการตุลาการ) ซึ่งมีไข่เรื่องแปลกประหลาดอะไร ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

แต่การรัฐประหาร 6 ตุลาคมพร้อมกับความรุนแรงและป่าเถื่อนอย่างชนิดที่ไม่มีผู้ใดจะคาดคิดว่าจะเกิดขึ้นได้ในสังคมไทยมาก่อน ภาพของความทารุณโหดร้ายถูกบันทึกไว้เป็นภาพยนตร์ เป็นภาพถ่าย ได้รับการเผยแพร่ไปทั่วโลก

"แต่ก็เป็นที่น่าประหลาดใจอย่างยิ่งที่ 6 ตุลาคม 2519 กลายเป็นอดีตที่ดูเหมือนผ่านมาแล้วก็ผ่านไป ประหนึ่งว่าเป็นการฟุ้งหยาบของอดีต ขาดสถานะทางประวัติศาสตร์ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้นทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ทั้งจากอุดมการณ์ทั้งขวาและซ้าย ดูจะสับสนงุนงง สิม เลอะเลือน ปฏิเสธและบางครั้งขาดความเข้าใจต่อ 6 ตุลาในบริบทเฉพาะของการเมืองไทย และบริบทใหญ่ของการเมืองโลก ยิ่งอนุชนรุ่นหลังแล้ว เกือบจะไม่มีใครรับรู้เหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 หาใช่หนึ่งในหน้าของประวัติศาสตร์ไทยไม่ ไม่ว่าจะในระดับประถมหรือมัธยม หรือในระดับอุดมศึกษา ดังนั้นอาจจะเป็นเรื่องที่ไม่น่าประหลาดใจนัก ที่จะมีคนกล่าวถึงเหตุการณ์ "16 ตุลาคม 2514"

อยากรู้จักเหตุการณ์ 6 ตุลา 2519 เครือข่ายเดือนตุลาร่วมกับองค์กรทางด้านศิลปวัฒนธรรม และกลุ่มต่างๆ อีกมากมาย ร่วมจัดงาน "มทกรรมเดือนตุลาประชาธิปไตย" ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นำเสนอทั้งงานด้านวิชาการ

และด้านศิลปวัฒนธรรม เน้นกลุ่มเป้าหมายที่เยาวชนคนรุ่นใหม่ ที่คนรุ่นพ่อรุ่นแม่ไม่อยากจะให้ "ลืม" เหตุการณ์ครั้งนั้นไปง่ายๆ

ทั้งยังเป็นการบอกเล่ากับคนรุ่นลูกว่า "ความจริงเกิดอะไรขึ้นเมื่อ 6 ตุลา 2519"

คำตอบรออยู่แล้วที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

หน้า 33

ไร้งานักการเมือง รำลึก30ปี6ตุลาคม ให้รางวัล"เจริญ"

30ปี6ตุลา - นักศึกษาและญาติวีรชนร่วมพิธีเวียนประทักษิณจากลานโพธิ์ไปรอบสนามฟุตบอลในงาน "30 ปี 6 ตุลา" เพื่อรำลึกการต่อสู้ของนักศึกษาและประชาชนในการเรียกร้องประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2519 ณ สวนประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม

งาน 30 ปี 6 ตุลาศึกคึก "พล.ต.จำลอง-สมศักดิ์"แกนนำพันธมิตรเข้าร่วมญาติวีรชนรำลึก แต่ไร้งานักการเมืองคนเดือนตุลาใน รบ.ทักษิณ อจ.มธ.เรียกร้องอย่าลืมเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ ใช้สันติวิธีตอบโต้รุนแรง มอบรางวัลคมตุลาให้"เจริญ วัตถ์อักษร"แกนนำต้านโรงไฟฟ้าหินกรุด

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) ร่วมกับคณะกรรมการจัดงาน 30 ปี 6 ตุลา จัดมหกรรมตุลาประชาธิปไตย ในวาระ "30 ปี 6 ตุลา ปกป้องประชาธิปไตยประชาชน" เมื่อเวลา 05.00 น. วันที่ 6 ตุลาคม ที่บริเวณสวนประวัติศาสตร์ มธ. ท่ามกลางผู้เข้าร่วมงาน 200-300 คน ภายในงานจัดแสดงศิลปะการแสดงสดกลางแจ้ง "นาฏกรรม-คำกวี : ลมใต้ปีกนกสีเหลือง" โดยกลุ่มศิลปินสร้างสรรค์สังคมร่วมสมัย ฝ่ายศิลปกรรม สถาบันปรีดี พนมยงค์ กลุ่มตุลาธรรม และในเวลา 05.30 น. มีพิธีเวียนประทักษิณถึงวีรชน 6 ตุลาคม จากลานโพธิ์ รอบสนามฟุตบอลจนถึงสวนประวัติศาสตร์

จากนั้นเวลา 07.00 น. มีพิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ 31 รูป มี พล.ต.จำลอง ศรีเมือง 1 ใน 5 แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย และ นายวิโรจน์ ตั้งวาณิช อดีตนักศึกษา มธ.ผู้ร่วมต่อสู้เผด็จการ และเคยร่วมแสดงกิจกรรมศาสตร์การเมือง ร่วมทำบุญตักบาตรกับประชาชน และเวลา

08.00 น. ท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์ ตัวแทนการอภิวัต 2475 ขบวนการเสรีไทยและขบวนการสันติภาพ เป็นประธานวางพวงมาลารำลึกวีรชน 6 ตุลา พร้อมกล่าวเปิดงาน "30 ปี 6 ตุลา ปกป้องประชาธิปไตยประชาชน" มีนายสุรพล นิติไกรพจน์ อธิการบดี มธ. นพ.สงวน นิตยารัมภ์พงศ์ ประธานจัดงาน 30 ปี 6 ตุลา นายจินดา ทองสินธุ์ บิดาของจารุพงษ์ ทองสินธุ์ ตัวแทนญาติวีรชน 6 ตุลา นายไอริสสา ไอร่าวัฒน์ ตัวแทน 18 ผู้ต้องหา 6 ตุลา นายสมศักดิ์ โกศัยสุข ผู้แทนศูนย์ประสานงานกรรมากร นางสุนีย์ ไชยรส ผู้แทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตัวแทนญาติวีรชน 14 ตุลา ตัวแทนญาติวีรชนพฤษภาทมิฬ และผู้แทนองค์กรนิสิตนักศึกษา มธ. ร่วมกันวางพวงมาลารำลึกวีรชนและกล่าวสดุดีวีรชน 6 ตุลา ทั้งนี้ไม่ปรากฏคนเดือนตุลาที่ร่วมรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เข้าร่วมงาน

ต่อมามีพิธีมอบรางวัล "คมตุลา" ให้กับนายเจริญ วัตถ์อักษร แกนนำชาวบ้านกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างโรงไฟฟ้าหินกรุดและบ่อนอก จ.ประจวบคีรีขันธ์ ที่ถูกยิงเสียชีวิตเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2547 โดยมีนางกรณิฎมา พงษ์น้อย ภรรยาของนายเจริญ วัตถ์อักษร มารับรางวัลด้วยตัวเอง และมีนางอังคณา นีละไพจิตร ภรรยาของนายสมชาย นีละไพจิตร ประธานชมรมนักกฎหมายมุสลิมที่ถูกอุ้มหายตัวไปไร้ร่องรอย เข้าร่วมงานครั้งนี้ด้วย

สำหรับรางวัลคมตุลา (The Six October Martyr) เป็นรางวัลเกียรติยศสูงสุด สำหรับคนที่กล้าต่อสู้กล้าเสียสละ เป็นรางวัลที่กองทุนญาติวีรชน 6 ตุลาเป็นผู้นำเสนอต่อสังคมไทย ซึ่งผู้ที่เข้าข่ายได้รับการพิจารณาในทุกๆ วันที่ 6 ตุลาคม ของทุกๆ ปี จะต้องเป็นบุคคลที่เสียชีวิตหรือสละชีวิตหรือวีรชนปฏิวัติผู้ล่วงลับไปแล้ว โดยมีชื่อเสียงกึกก้องเป็นอมตะ หรือเป็นผู้เสียสละผลประโยชน์และความปรารถนาส่วนตัว เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม

ชำระใหม่ - คณะกรรมการจัดงาน 30 ปี 6 ตุลา จัดงานเสวนาเรื่อง "ประวัติศาสตร์ที่ยังไม่ได้ชำระ" เนื่องในงานมหกรรมตุลาประชาธิปไตย ซึ่งจัดขึ้นเพื่อรำลึกถึงเหตุการณ์ 6 ตุลา 2519 โดยมีนักวิชาการด้านต่างๆ เข้าร่วม ที่หอประชุมศรีบูรพา เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม

ท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์ กล่าวว่า เพียง 3 ปี หลังจากทีนีสิต นักศึกษา นักเรียน และราษฎรไทย ทุกชนชาติและทุกชนชั้นวรรณะที่รักชาติจำนวน หลายล้านคน ผนีกกันเป็นการเรียกร้องรัฐธรรมนูญประชาธิปไตยสมบูรณ์ให้แก่ปวงชนชาวไทย เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2516 ผลแห่งการต่อสู้โดยชอบธรรมได้บรรลุชัยชนะก้าวแรก กล่าวคือ ได้ล้มการปกครองรัฐบาลเผด็จการ ต่อมาได้จัดให้มีรัฐธรรมนูญประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง ปรากฏว่า ในวันที่ 6 ตุลาคม 2519 เกิดการนองเลือดครั้งใหญ่ที่สนามฟุตบอล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ และได้ต้นมะขามสนามหลวง

"ผู้ที่สูญเสียอำนาจและผลประโยชน์ได้ใช้อาวุธในมือเช่นฆ่า ปรามปราม การต่อสู้เรียกร้องประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์ของเยาวชนชายหญิง และประชาชนผู้บริสุทธิ์ที่ปราศจากอาวุธ จากวันนั้นถึงวันนี้ เป็นเวลา 30 ปีมาแล้ว ขอร่วมกับมวลราษฎรไทยที่รักชาติ ขอให้เจตนารมณ์ประชาธิปไตยสมบูรณ์ของวีรชน 14 ตุลาคม และ 6 ตุลาคม จงปรากฏเป็นจริงในสังคมไทยในไม่ช้านี้" ท่านผู้หญิงพูนศุขกล่าว

นายสรพล นิดีไกรพจน์ กล่าวว่า เหตุการณ์ในสังคมไทยในรอบ 4-5 ปีที่ผ่านมา เหตุการณ์ความรุนแรงในสังคมดูจะซ้ำรอยเดิม เสมือนเป็นเรื่องปกติในสังคมไทยที่ไม่เคยมีบทเรียนมาก่อน ไม่ต้องมีผู้รับโทษ หรือรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สังคมไทยซึมซับความรุนแรงจนเป็นความเคยชิน เมื่อมีการลากรถถังออกมา อันเป็นส่วนหนึ่งของการทำรัฐประหาร จึงมีผู้คนชื่นชม เช่นเดียวกับการหยิบยื่นให้เด็กเป็นของเด็กเล่น สังคมไทยยังไม่อาจจำแนกเรื่องของสิทธิมนุษยชน สิทธิพลเมือง กับอาชญากรรมรัฐ ออกจากกัน ชีวิตของผู้คนที่สูญเสียไปได้เกิดขึ้นจริง ที่มธ. เมื่อ 30 ปีที่แล้ว เราต้องลงหลักปักฐานใกล้กับพื้นที่ทางจิตวิญญาณ ไม่ใช่เพียงเพื่อรำลึกถึงอดีต แต่เพื่อให้ลูกหลานเยาวชนคนรุ่นต่อไปในอนาคตได้มีส่วนร่วม เรียนรู้ ทบทวน ทำความเข้าใจ เพื่อสังคมไทย นำความสะเทือนใจจากอดีตไปสร้างสรรค์จินตนาการและแสวงหาความพยายามใหม่ๆ ในการลดความรุนแรงอันน่าเศร้า ลดทอนอาชญากรรมของรัฐ และตัดทอนอำนาจอธรรมลงไปให้ได้ และบาดแผลจะไม่เกิดขึ้นอีกในอนาคต

นายชัยวัฒน์ สถาอานันท์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการเมืองการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มธ. กล่าวปาฐกถาพิเศษเนื่องในโอกาส 30 ปี 6 ตุลา เรื่อง "กาลเวลากับความรุนแรง" ว่า ความรุนแรงจัดการกับเวลา 2 วิธี คือ 1. ความรุนแรงแช่แข็งเวลา คือบังคับให้ชีวิตที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์รุนแรงร้ายกาจอย่าง 6 ตุลา 19 ติดกับอยู่ในความรุนแรง เพราะเวลาของเหยื่อความรุนแรงอาจไม่เคลื่อนที่ไปไหน แต่ถูกสกัดให้หยุดอยู่กับที่ 2. เพราะความรุนแรงที่เกิดขึ้นหนักหนาสาหัสจนยากจะรับ ความรุนแรงจึงทำหน้าที่ลบเลือนเวลาที่เกิดความรุนแรงนั้นเสีย

ต่อมาในช่วงบ่ายเวลา 14.00 น. ที่หอประชุมเล็ก มธ. มีการจัดเสวนาในหัวข้อ เรื่อง "ประวัติศาสตร์ที่ยังไม่ได้ชำระ" โดยมีนายไชยันต์ ไชยพร อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นางชลธิรา สัตยาวัฒนา อาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต นายธเนศ อาภรณ์สุวรรณ อาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มธ. และนายพิเชียร อำนาจจร ประเสริฐ ร่วมเสวนา

นายพิเชียรกล่าวว่า เหตุการณ์ 6 ตุลา 2519 ยังมีอะไรหลายอย่างที่ ยังไม่ได้ชำระ โดยเฉพาะการเข้าใจผิดว่า นักศึกษาเป็นพวกซ้ายจัด นิยมลัทธิคอมมิวนิสต์ ทั้งที่นักศึกษากว่า 90% ออกมาเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตยที่บริสุทธิ์ แต่ถูกบิดเบือนให้เป็นกลุ่มที่ต้องการสังคมนิยม

นายธเนศกล่าวว่า เหตุการณ์ 14 ตุลา 2516 และ 6 ตุลา 2519 น่าจะเป็นประวัติศาสตร์ที่มีชีวิต ได้ เป็นประวัติศาสตร์ที่ทำให้สังคมไทยได้ทบทวนปัญหา จนกว่ากระบวนการประชาธิปไตยจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่แท้จริง

นางชลธิรากล่าวว่า หากจะโยงเหตุการณ์ 6 ตุลา 2519 กับเหตุการณ์ 19 กันยายน เมื่อมีการนำมาพูดคุยกันก็เกิดการทะเลาะกันตลอด การยึดอำนาจครั้งล่าสุดนี้เป็นการยึดอำนาจทุนนิยมเสรีมาเป็นของประชาชน สำหรับตนเองแม้จะไม่ได้ส่งเสริมเรื่องการยึดอำนาจ แต่ก็รู้สึกโล่งใจที่ไม่มีการนองเลือดเหมือนเหตุการณ์ 6 ตุลา จะเห็นว่ารัฐบาลทักษิณ ประกอบด้วยนักสู้ 6 ตุลา หลายคน แต่ทำไมถึงขาดวุฒิภาวะได้ถึงขนาดนี้ คิดว่าประวัติศาสตร์ที่ยังไม่ได้ชำระจริงๆ น่าจะเป็นเหตุการณ์ความรุนแรงของกรณี ตากใบ จ.นราธิวาส ของรัฐบาลทักษิณ ซึ่งถือเป็นเหตุการณ์ 6 ตุลา ครั้งที่ 2

นายไชยันต์กล่าวว่า สถานการณ์ปัจจุบันได้บอกอย่างชัดเจนแล้วว่า ผู้คนสามารถที่จะทะเลาะกันได้โดยไม่ต้องฆ่ากัน เหตุการณ์ 14 ตุลา หอจดหมายเหตุประเทศอังกฤษได้บันทึกจากคำกล่าวของพันเอกจากกองทัพบกนายหนึ่งไว้ว่า "ผมเชื่อว่าประเทศนี้ไม่มีวันสงบโดยไม่เกิดการนองเลือดอีกครั้ง" แต่เราก็ไม่อยากจะประภาส (จอมพลประภาส จารุเสถียร) กลับมาอีก แต่ก็กลับมา ดังนั้นสถานการณ์ปัจจุบันต้องเปลี่ยนเป็นคำพูดที่ว่า "ผมเชื่อว่าประเทศนี้ไม่มีวันสงบโดยไม่เกิดการนองเลือดอีกครั้ง แต่เราก็ไม่อยากจะทักษิณกลับมาอีกไม่อยากจะให้ประวัติศาสตร์ซ้ำรอย" นายไชยันต์กล่าว

"รำลึกเหตุการณ์เดือนตุลา"

โดย จาตุรนต์ ฉายแสง

เดือนตุลาคมของทุกปี ประชาชนผู้รักประชาธิปไตยจำนวนหนึ่งจะรำลึกถึงสองเหตุการณ์ในอดีต นั่นคือ เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 และ 6 ตุลาคม 2519 ซึ่งในเดือนตุลาคมปีนี้ จะครบรอบ 33 ปี และ 30 ปี ตามลำดับ

คำถามมีอยู่ว่า ในปีนี้จะรำลึกถึงเหตุการณ์ทั้งสองกันอย่างไรดี

เพื่อจะตอบคำถามนี้ อาจจะต้องลำดับความได้ว่า ได้มีการรำลึกถึงเหตุการณ์ทั้งสองด้วยเนื้อหาสาระอย่างไร และทำความเข้าใจเนื้อหาและความหมายของเหตุการณ์ทั้งสองกันอีกครั้ง

ในการรำลึกถึงเหตุการณ์ 14 ตุลาคมที่ผ่านมา มักเป็นการสดตีความเสียสละของวีรชน ความยิ่งใหญ่ของพลังประชาชนในการต่อสู้ขับไล่เผด็จการ เพื่อให้ได้มาซึ่งประชาธิปไตยและเสรีภาพของประชาชนที่ทุกคนควรหวงแหนและรักษาไว้

แต่ในแต่ละปี หรือในแต่ละช่วงแต่ละตอน มีการเน้นเนื้อหาสาระหรือประเด็นที่แตกต่างกันไป เข้าใจว่าผู้รำลึกต้องการจะประยุกต์บทเรียนหรือข้อสรุปจากเหตุการณ์ในอดีตให้เข้ากับสถานการณ์ทางการเมืองที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไป สิ่งที่มีปรากฏอีกอย่างหนึ่งคือ การแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมือง ซึ่งย่อมแตกต่างกันไปตามความเห็นของแต่ละคน

ในยามที่ประชาธิปไตยเบ่งบาน บ้านเมืองเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง การรำลึกมักกล่าวถึงความยิ่งใหญ่ของพลังประชาชน แบบอย่างที่ดีของวีรชน ให้เชื่อมั่นในพลังประชาชน เพื่อจะได้ต่อสู้กับเผด็จการอีก เช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นมาแล้วเมื่อ 14 ตุลาคม 2516

ในยามที่มีประชาธิปไตยเพียงครึ่งใบ ก็จะเรียกร้องให้มีประชาธิปไตยเต็มใบ

เมื่อผ่านการทดสอบจากการยึดอำนาจของ รสช. และผ่านเหตุการณ์เดือนพฤษภาคม 2535 มาแล้ว มีการเสนอให้ปฏิรูปการเมือง เสนอให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น และเมื่อการปฏิรูปการเมืองก้าวหน้าไปมากแล้ว ก็มีการเสนอว่าเราผ่านยุคแห่งการต่อสู้เพื่อให้มีประชาธิปไตยมาแล้ว ต่อจากนี้เป็นปัญหาว่าประชาชนจะใช้เสรีภาพที่ได้มาแล้วนั้นอย่างไร

สำหรับการรำลึกถึงเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 นั้น มักกล่าวถึงความเลวร้ายของการยึดอำนาจรัฐประหาร ความเลวร้ายของการใช้ความรุนแรงเข้าแก้ไขปัญหาการที่ผู้คนมีความคิดเห็นแตกต่างกันว่าเป็นความล้มเหลว เพราะนอกจากจะไม่สามารถแก้ไขปัญหาคิดเห็นที่แตกต่างกันได้แล้ว ยังนำไปสู่ความขัดแย้งที่รุนแรงยิ่งขึ้น

โดยในระยะหลังๆ มักจะนำเอาบทเรียนจากเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 มาเป็นพื้นฐานในการนำเสนอแนวความคิดเรื่องการแก้ปัญหาคิดเห็นที่ขัดแย้งด้วยสันติวิธี

เดือนตุลาคมปีนี้ เรารำลึกถึงเดือนตุลาคมกันหลังจากเพิ่งมีการยึดอำนาจรัฐประหารผ่านไปไม่ถึงหนึ่งเดือน

ดูเหมือนผู้ที่ได้ร่วมรำลึกเหตุการณ์เดือนตุลาคมจะมีความเห็นต่อการยึดอำนาจ 19 กันยายน 2549 ในแง่มุมที่แตกต่างกัน ซึ่งคงจะทำให้การเสนอเนื้อหาสาระในการรำลึกต่อเหตุการณ์เดือนตุลาคมในปีนี้ได้แตกต่างกันได้มาก

แม้ผู้ที่เห็นด้วยกับการรัฐประหารครั้งนี้ ถ้าหากจะเสนออะไรในช่วงของการรำลึกเหตุการณ์เดือนตุลาคม ก็คงไม่พ้นเรื่องการคืนอำนาจให้แก่ประชาชนโดยเร็วที่สุด ไม่ควรจะมีการสืบทอดอำนาจ และจะต้องแน่ใจได้ว่าการปฏิรูปการปกครองที่จะทำกันต่อไปนี้จะยังผลให้เกิดประชาธิปไตย

ผู้ที่ไม่เห็นด้วย ไม่ยอมรับ คัดค้าน หรือประณาม ก็อาจชี้ให้เห็นถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการยึดอำนาจรัฐประหาร ทำให้ประชาธิปไตยต้องถอยหลัง ประเทศไม่เป็นที่ยอมรับในสายตาของชาวโลก และก็ต้องเสนอความคิดเห็นว่าในการปฏิรูปการปกครองที่กำลังจะเกิดขึ้นต่อไปนั้น ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ต้องนำไปสู่ความเป็นประชาธิปไตย

ถ้าเราเอาเนื้อหาสาระและความหมายของเหตุการณ์เดือนตุลาคมทั้งสองเหตุการณ์มาใช้ในการวิเคราะห์การยึดอำนาจรัฐประหารที่เพิ่งจะเกิดขึ้นในสภาพทางการเมืองในปัจจุบัน โดยเคารพถึงเนื้อหาสาระและความหมายของเหตุการณ์ทั้งสอง คงต้องกล่าวว่าการยึดอำนาจรัฐประหารในครั้งนี้ ทำให้ประชาธิปไตยต้องถอยหลังไปมาก

นี่เป็นการนำประเทศกลับเข้าสู่ระบอบเผด็จการ เพราะได้ใช้กำลังอาวุธเข้ายึดอำนาจ เพื่อแก้ไขปัญหาคิดเห็นที่แตกต่าง หรือความขัดแย้งในสังคม และเพื่อปกครอง

ถึงจะแตกต่างกันตรงที่เหตุการณ์ 6 ตุลาคม มีการปราบปรามชนชาไปจำนวนมาก ในขณะที่เหตุการณ์ 19 กันยายน ไม่ถึงขั้นการเสียเลือดเนื้อ แต่การใช้ความรุนแรงที่แม้ไม่มีผู้ต่อต้านชัดเจน โดยเนื้อหาแล้วก็คือการใช้ความรุนแรงอยู่นั่นเอง

ถ้าเราทบทวนเนื้อหาสาระและความหมายของเหตุการณ์ 14 ตุลาคมกันอีกครั้ง ก็จะเห็นว่าเหตุการณ์ 14 ตุลาคม เป็นการที่ประชาชนพร้อมใจกันลุกขึ้นมาต่อสู้คัดค้านเผด็จการ ต่อสู้อำนาจการที่ผู้ปกครองที่เป็นเผด็จการใช้อำนาจตามอำเภอใจ มีการทุจริตคอร์รัปชันกันอย่างกว้างขวาง

ในขณะเดียวกันเนื้อหาสาระที่สำคัญอย่างมากในเหตุการณ์ 14 ตุลาคมก็คือ การเรียกร้องประชาธิปไตย เรียกร้องสิทธิเสรีภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียกร้องรัฐธรรมนูญ ที่ให้ประชาชนทุกคนอยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกันอย่างเท่าเทียมกัน

เมื่อเชื่อมโยงเข้ากับเนื้อหาของเหตุการณ์ 6 ตุลาคม ก็จะเห็นว่าประชาชนไม่อาจยอมรับการยึดอำนาจรัฐ ไม่ยอมรับการใช้ความรุนแรง การใช้กำลังอาวุธ เพราะไม่สามารถแก้ไขปัญหาคิดเห็นที่ขัดแย้งทางความคิดได้

สังคมไทยได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้มาแล้วว่าการปล่อยให้กลุ่มบุคคลใดๆ เข้ามายึดอำนาจไม่ว่าจะด้วยวัตถุประสงค์ใด รังแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติ เพราะมันได้ทำลายโอกาสที่จะสถาปนาระบบความคิดซึ่งยึดมั่นในหลักการที่ว่า ประเทศต้องปกครองโดยมีกติกาที่ทุกคนอยู่ใต้กติกาอย่างเท่าเทียมกัน ผู้ที่จะปกครองต้องได้รับความเห็นชอบจากประชาชนเสียงข้างมาก โดยที่ประชาชนสามารถเปลี่ยนแปลงผู้ปกครองได้โดยการใช้สิทธิถอดถอน ไม่ใช่ด้วยการใช้กำลังอาวุธของคณะบุคคล

นี่เป็นเส้นทางเดียวกับที่นานาอารยประเทศกำลังก้าวเดินอยู่ สังคมไทยก็ไม่อยู่ในข้อยกเว้น เราต้องพิสูจน์ให้สังคมโลกเห็นว่าเราต้องการและสามารถปกครองตัวเองด้วยระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

ในการรำลึกเหตุการณ์เดือนตุลาคมปีนี้ นอกเหนือจากขอเรียกร้องให้ คปค. คืนอำนาจแก่ประชาชนโดยเร็ว จัดให้มีการเลือกตั้งโดยเร็ว ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการร่างรัฐธรรมนูญที่มีเนื้อหาที่เป็นประชาธิปไตย โดยยึดมั่นในสันติวิธี ไม่ยอมให้มีข้ออ้างใดๆ ที่จะให้กลุ่มบุคคลใดๆ ทั้งที่ใช้กำลังอาวุธและไม่ใช้กำลังอาวุธ เข้ามายึดอำนาจเหนือประชาชนทั่วไปแล้ว

เรายังต้องร่วมกันสร้างสังคมประชาธิปไตยที่มีความต่อเนื่อง สร้างสังคมที่ทุกคนอยู่ภายใต้กติกาเดียวกัน ประชาชนสามารถแก้ไขปัญหาโดยใช้เหตุผลเป็นหลัก ไม่ใช่ด้วยการใช้กำลังอาวุธ ผู้คนสามารถมีกติกาที่ดี แก้ไขปัญหาความเสียหายหรือความล้มเหลวในการบริหารและการปกครองได้โดยสันติวิธี เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยก้าวไปสู่สังคมอารยะ สังคมที่ได้ชื่อว่าพัฒนาแล้วเจริญแล้วอย่างแท้จริง เป็นประชาธิปไตยที่ยาวนานยั่งยืน

และไม่ใช่ว่าเป็นประชาธิปไตยเพียงชั่วคราวเท่านั้น